

VERITAT SIGUI DITA

Sempre que he pogut fer-ho, m'ha impressionat molt la contemplació d'una ciutat des d'una elevació que em permeti de veure-la en conjunt, o en una extensa part. L'ideal com a mirador deu ésser una màquina voladora, avió o helicòpter, però com que jo tinc un recel natural (em deu venir d'una herència genètica que no puc localitzar) contra els aparells que s'enlairen amb gent a dins, he d'afirmar que no he volat mai. No tan sols ho dic sense ni una espurna d'orgull -només faltaria aquesta!-, sinó amb l'únic propòsit d'ésser fidel a la veritat per molt que em perjudiqui la imatge.

Un cop feta aquesta confessió, ve com a punt i seguit que les poques grans ciutats que he pogut contemplar d'amunt estant, he hagut de fer-ho des de dalt de tot d'un monument (com ara la torre Eiffel o l'Empire State Building), o des del cim de muntanyes estratègicament situades.

Aquest darrer és el cas de la meua ciutat, que compta amb el Tibidabo i amb Montjuïc, dues mirandes excel·lents. Des de totes dues, he sentit aquella forta impressió que he esmentat al principi, un sentiment que em desvetlla, d'una manera invariable, una colla de reflexions. La més forta és l'admiració pels milers i milers d'hores de feina, fins a sumar milions, dedicades a erigir casa per casa, a posar pis sobre pis, confegint un entrellat de carrers i places que fan pensar en una feinada sobrehumana. L'home és un animal estrany. Ja gairebé ningú no s'atreveix a negar-ho. Se'n fa creus i grans bocades davant de ruscos i de formiguers, sense fixar-se gaire a pensar que ell mateix, nosaltres, no hem d'envejar res als insectes més gregaris. I per torna som hipòcrites: abominem de les ciutats, no ens cansem mai de denunciar-ne els inconvenients. Es pot afirmar que no ens en deixem cap per verd. Però a tot el món, l'home

tendeix a abandonar el camp per concentrar-se a les ciutats, atapeint-s'hi, rondinant i quedant-s'hi per sempre. Tot al més, aprofita els caps de setmana per fugir-ne i cantar el prodigi de respirar un aire lliure que, si se l'empassa a fons, el reprèn.

Hi ha una realitat que val més confessar si volem ésser sincers amb nosaltres mateixos. Encara que no ens agradin les ciutats, les triem preferentment per a viure-hi. I el cert és que per molt que ens costi d'acceptar-ho, sempre hi ha hagut llibertat per optar per la vida d'ermità, que és el revers de la medalla de la vida en concentracions urbanes. És innegable que allunyar-se del món i de les seves pompes, instal·lar-se en un dels indrets de la terra encara inhabitats -que són la immensa majoria- és tan sols una qüestió de voluntat.

Ara: se'n necessita molta... La naturalesa campant-se-la per les seves, sense traves, té un fort contingut poètic, es poden cantar les delícies de la flora i de la fauna deixades anar i com és de bonic tenir un cel net com a sostre preferent. Però és bonic, sobretot, quan aquestes expansions líriques es poden fer còmodament asseguts en una butaca encoixinada, davant d'una taula de treball (o de descans) funcional, amb una infusió o una beguda de més cos a l'abast, un telèfon a prop que es pugui desconnectar si convé, un sistema d'aigua, gas i electricitat que funcioni, una nevera amb coses per picar, la certesa de no mullar-nos en cas de pluja, la seguretat de calefacció a l'hivern i aire condicionat a l'estiu... En fi, ja s'entén el que vull dir.

Cada vegada que penso en aquests aspectes de la condició humana, em ve a la memòria aquell vell acudit que parla d'una senyora que en el transcurs d'una sortida campestre, s'extasia davant d'un paisatge meravellós: muntanyes regalades, uns prats ufanosos, uns boscos espessos, un riu d'aigua clara, un cel blavíssim amb dos o tres núvols blancs de funció purament

decorativa. Unes quantes papallones voletegen i fan bonior uns quants insectes d'aquells que no piquen. La senyora, embadalida, exclama:

-No m'explico per què no fan les ciutats en indrets paradisiacs com aquest!

Pere Calders